У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 106. П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЧЕРВНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 12, 1970 No. 106. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 11 червня 1970

В АМЕРИЦІ

ВІД 1-ГО ЛИПНЯ Ц. Р. ПОШТОВІ УРЯДИ в деяких американських містах прийматимуть просьби про видання пашпортів, щоб приспішити їх видавання. 1964-го року треба було видати 1,100,000 пашпортів, а цього року те число збільшиться до 2,100,000. Поштові уряди виготовлять все потрібне до видання пашпорту і перешлють до Державного Департаменту, звідки висилатимуть готові пашпорти заінтересованим особам. Покищо поштові уряди виготовлятимуть пашпорти в таких містах стейту Коннектикат: Бріджпорт, Гриніч, Гартфорд, Ню Гейвен, Ню Лондон, Стемфорд, Вотербері і Вілліментик, та ще Дітройт, Гюзтон і Мідленд в Тексасі.

КАНАДІЙСЬКИЙ ДОЛЯР минулого тижня почав рухатися і в перших днях подорожчав був на 5 центів у відношенні до американського доляра. Давніше, від 1962-го року, канадійський доляр коштував 92.5 американського цента. Економісти сподіваються, що канадійський доляр устабілізується десь аж при кінці цього року, або на початку 1971 р. В дійсності не знати, яка була причина того, що прем'єр П'єр Еллїотт Трудо та міністер фінансів Едгар Дж. Бенсон вирішили піднести ціну свого доляра. Одні кажуть, що це був засіб проти спекуляції валютою, інші вказують на те, що канадійська економіка не зменшила свого темпу розвитку, як це сталося в ЗСА.

АРҐЕНТИНСЬКА ХУНТА ОБІЦЯЄ ДАТИ народові цивільний уряд, вибраний народом в загальних виборах. Покищо військова хунта не подала дати, коли це станеться. Хунту творять: ґенерал поручник Александро Аґустін Лянуссе, адмірал Педро Гнаві і ґенерал бриґади — представник летунства. Свою обіцянку члени хунти виявили в окремому декреті і в промові, переданій через радіо й телевізію. Хунта критикує скиненого президента Онґанію за те, що не дозволив на вибори цивільного уряду, але хвалить його за його добру економічну політику.

КОНСУМПЦІЙНА РЕЦЕСІЯ триває вже довший час і вона має продовжуватися цього 1970-го року. Так твердять економісти Мишиґенського Університету, які випитували 1,300 родин - споживачів та довідувалися, що ці родини мають купувати в найближчому часі. Споживачі змінять свої настрої аж тоді, коли пізнають, що зменшилися відсотки економічної знижки, коли не буде збільшуватися число безробітних, і коли Уряд поборюватиме економічну рецесію. Теперішня „рецесія споживачів" є лагідна, тому її майже не відчувається.

У СВІТІ

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ВІДБУЛОСЯ в минулий вівторок 9 червня четверте з черги засідання амбасадорів „чотирьох великих" — ЗСА, Британії, Франції й СССР — у справі полагодження хронічного конфлікту довкола правно - політичного статусу Берліну та комунікації між Західнім Берліном і західнім світом. Західній Берлін відмежований від заходу широкою на 100 миль смугою під східньо - німецькою комуністичною адміністрацією. На тих засіданнях приявним є також совєтський амбасадор із Східньої Німеччини — Пйотр Абрасімов, під головуванням якого відбувалася та четверта сесія.

КОМУНІСТИ У СХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ВІДЗНАЧИЛИ маніфестацією остаточну перемогу над Німеччиною Гітлера 25 років тому. Вона відбулася перед будинком у Східньому Берліні, в якому гітлерський маршал Вільгельм Кайтель підписав формальний капітуляційний документ. Це не врятувало Кайтеля від арештування його та поставлення перед суд над воєнними злочинцями у Нюрнберґу. Його повісили 1 жовтня 1946 р. разом з 20 іншими членами партійно - державної верхівки Німеччини.

ДО САЙҐОНУ ПРИЛЕТІВ без попереднього домовлення шеф штабу сіямської (таїської) армії. Припускають, що це сталося внаслідку наступу комуністів на місто Сіємріп в Камбоджі недалеко сіямського кордону. У Південному В'єтнамі знаходиться на протикомуністичному фронті добре вишколена й озброєна одна таїська (сіямська) дивізія силою 12.000 вояків. Можливо, що її цілу, або частину, перекинуть на протикомуністичний фронт до Камбоджі.

ПІВНІЧНА КОРЕЯ ПРОГОЛОСИЛА плятформу, на якій можна би перевести злуку обох частин тієї поділеної країни. 5 точок ступневої направи взаємин і співпраці між Північною і Південною Кореєю почерез конфедерацію до демократичних виборів на просторі цілої Кореї і її злуки виглядають назверх помірковані й розсудливі, але вони цілком нереальні у зв'язку з двома передумовами північно-корейських комуністів: щоб спершу вийшли геть з Південної Кореї всі американські „окупантські" війська і щоб на місце теперішнього леґально обраного південно - корейського уряду Чунґ Гі Парка прийшов інший, „мировий" уряд. Ці дві передумови подібні до вимог комуністів у відношенні до Південного В'єтнаму.

СОВЄТСЬКИЙ ШТУЧНИЙ САТЕЛІТ „СОЮЗ 9" ПЕРЕБУВАЄ у космосі від 1 червня ц. р. й має кружляти довкола Землі до 15 червня. Совєтська преса принесла тижневе звідомлення про ту подорож „Союзу 9", при чому називається також меню, що його споживають два члени його залоги — полк. Андріян Ніколаєв і інж. Віталій Севастіянов.

2.000 глядачів оплескували фільм „Ніколи не забуду"

Вінніпеґ. — Впродовж двох днів висвітлювання, круґло 2.000 українських і канадійських глядачів оплесками в кінці кожного сеансу виявляли своє захоплення новим кінофільмом української продукції — „Ніколи не забуду", що її випустила Корпорація „КАНУКР" в Оттаві, в Канаді, під керівництвом дир. В. Васіка. На одному з кіносеансів був присутній Митрополит УКЦеркви в Канаді Владика Максим і чисельне духовенство. Фільм „Ніколи не забуду" розповідає про канадійського летуна українського роду, збитого німцями та його зустріч із загоном УПА. Фільм накручено минулого року за повістю С. Любомирського, режисерували Богдан Паздрій та Вол. Бачинський, музику написав молодий композитор З. Лавришин, у головних ролях — Ю. Денисенко і Рома Дольницька „Поступ" з 10-го травня сповіщав про висвітлювання цього фільму у Вінніпезі, як про „справжній успіх нашої кінематографії",

Президент пропонує зміни в законопроєкті про соціяльну опіку

Вашингтон. — Президент Ніксон повідомив, що він зарядив поробити деякі зміни в законопроєкті про соціяльну опіку. Одночасно він обіцяв в найближчому році внести законопроєкт, згідно з яким лікарська опіка була б поширена на дальших 5 мільйонів вбогих родин. В цьогорічному проєкті про соціяльну опіку Президент злагіднює дещо свої пляни, щоб цим способом здобути прихильність Сенату, в якому були слабі вигляди на схвалення урядового проєкту, хоч Палата Репрезентантів його вже схвалила. Головний пункт урядового проєкту про мінімальні прибутки для родини з 4 особами в сумі 1,600 долярів залишається в основі незмінений. У новому пляні теперішню програму так званого „медікейду" мало б заступити примусове забезпечення на лікарську допомогу. Новий проєкт має бути дещо дешевший для Уряду в порівнянні з давнішим, бо мав би коштувати федеральну скарбницю не 4.4 більйона долярів, а 4.1 більйона. Палата Репрезентантів прихильно прийняла проєкт Ніксона. Голова Палатної Комісії Способів і Засобів конґресмен Вілбур Д. Міллс заявив, що можна буде змінити схвалений вже в Палаті законопроєкт.

Шулц очолює нову аґенцію, Гаджсон найменований на секретаря праці

Вашингтон. — Минулої суботи, 6-го червня, президент Ніксон зробив був першу зміну в своєму кабінеті, а в середу 10-го червня сталися дальші зміни на найвищих становищах. Секретар праці Джордж Ф. Шулц звільнений з теперішнього посту, бо має зайняти пост директора новоствореної аґенції, що зветься Уряд Керівництва і Бюджету. Ця аґенція перейме ті всі аґенди, які досі вело Бюджетове Бюро, а крім цього вона матиме нагляд над тим, як працюють окремі департаменти. Таким чином Шулц стане найвпливовішим членом Уряду президента Ніксона. Він почне працювати в новому характері вже 1-го липня. У зв'язку з організацією нової аґенції — Уряду Керівництва і Бюджету настали такі особисті зміни: Джеймс Д. Гаджсон, підсекретар в Департаменті Праці — стає секретарем праці. Асистент Президента Джан Д. Ерлічмен буде виконним директором нової Ради Внутрішніх Справ, яка складатиме програми для проблем внутрішньої політики. Голова Федеральної Торговельної Комісії Каспар В. Вайнберґер стає заступником директора Уряду Керівництва і Бюджету — Шулца. Теперішній директор Бюджетового Бюра Роберт П. Мейо найменований на дорадника Президента. Секретар Здоров'я, Освіти й Суспільної Опіки Роберт Г. Фінч звільнив комісара освіти д-ра Джеймса Е. Аллена, який вже давніше критикував Уряд за війну в Камбоджі та не погоджувався вповні з Урядом в справі сеґреґації шкіл. Фінч запропонував Алленові, щоб залишив свій пост.

Помер проф. Омелян Цісик

Ню Бронсвік, Н. Дж. — В неділю 7 червня ц. р. тут після довгої і важкої недуги помер на 83-му році життя відомий західньоукраїнський педагог і літературознавець, автор праць про Шевченка, проф. Омелян Цісик, член НТШ і ін. українських товариств. Покійний проф. Омелян Цісик походив з Буковини, й університетські студії закінчив у Чернівецькому університеті і працював, як учитель, в українській гімназії в Кіцмані на Буковині, потім у Коломиї і в Ніску на Лемківщині, згодом з 1925 року учителем української мови в учительській семінарії в Стрию і з 1926 року, як її директор. На еміґрації з 1939 року, був з 1945 р. директором української таборової гімназії у Мюнхені. Після переїзду до ЗСА, жив у Ню Бронсвіку, де й далі був учителем у місцевій суботній парафіяльній школі. Осиротив Дружину — Євгенію з Кушів, дочок — Дарію, вдову по сл. п. д-рові Левові Ребетові і також відому політичну діячку, та Марію, внука Андрія Ребета з родиною, внучку Оксану Ребет, сестру Олену, заміжню Танчак, та шваґра о. крил. Василя Танчака. Панахида по сл. п. проф. В. Цісикові буде відправлена в п'ятницю 12 червня ц. р. о год. 8-ій веч. в похороннім заведенні Говена при 233 Сомерсет Евню в Ню Бронсвіку, Н. Дж. Похорон відбудеться в суботу 13 червня о год. 8:30 з української католицької церкви Різдва Преч. Діви Марії в Ню Бронсвіку на католицький цвинтар Ст. Пітерс в цій же місцевості.

Косиґін: переговори СССР з Китаєм невдачні, але будуть продовжуватись

Москва. — Совєтський прем'єр Алексєй Косиґін виголосив в середу 10 червня довгу „передвиборчу" промову у зв'язку з „виборами" до совєтської Ради національностей, куди він „кандидує". Він виявив у тій промові авторитетно, що ведені в Пейпінґу від сімох місяців совєтсько-китайські переговори ні до чого не довели. Косиґін скинув всю вину за ту невдачу на китайських комуністів, які, між іншим, вимагають від СССР відкликання совєтських військ з-над китайського кордону на 60 миль, після чого щойно вони, китайці, обіцяють ділово говорити про інші справи. Все ж, Косиґін заповів, що ті переговори будуть продовжуватися „для добра Совєтського Союзу, Китаю і всього світу". Косиґін таврував також ЗСА, як „головне джерело міжнародного напруження", приписуючи виключно Америці вину за те, що нема миру в південній Азії ані на Близькому Сході. Зокрема на Близькому Сході — казав Косиґін — нема замирення тільки тому, що Ізраїль покладається на допомогу від ЗСА у кожній ситуації. Щодо відносин з европейськими державами, то Косиґін назвав „дуже добрими" взаємини з Францією та ствердив, що дотеперішні розмови з Західньою Німеччиною щодо покращання з нею відносин — були „корисними".

Арабські партизани вбили в Йорданії американського дипломата

Амман. — Під час цілоденних боїв між державним йорданським військом і членами партизанських організацій, які мають осідок на йорданській території, згинув також асистент військового атташе в американській амбасаді в Аммані 34-річний майор Роберт П. Перрі з Чікаґа. Він згинув тоді, коли партизани стріляли почерез двері його помешкання в дільниці, в якій велися ті найважчі бої, стараючися вдертися досередини. У помешканні були тоді також його дружина і їх троє дітей. Вбитий американський старшина-дипломат мав наукові ступні з Єйльського університету та Американського університету в Бейруті в Ливані, де він спеціялізувався в тюркських мовах: він був фахівцем близько-східніх справ і плавко говорив по-арабськи. Інший член американської амбасади в Аммані, Пеллетро, знаходиться між 14 американцями, що їх партизани-терористи взяли, як „закладників" і разом з 26 ще іншими закордонними „закладниками" тримають в одному амманському готелі. Король Гуссейн і голова найбільшої арабської партизанської організації Ясір Арафат виготовили в цілонічній нараді плятформу порозуміння і негайного припинення боїв, при чому неначе посередником був приявний на тій нараді шеф штабу іракської армії ген. Хаммад Шебаб. Але комуністична партизанська група „Народний Фронт для визволення Палестини" того їхнього порозуміння не визнала. Король Гуссейн в радіо-промові до народу назвав ті бої „найсумнішим днем у мому житті". У тих братовбивчих боях між йорданськими арабами згинуло 100-200 осіб, докладного числа жертв не подано.

Західня Німеччина погодилася тимчасово визнати кордон Польщі на Одрі-Ніссі

Бонн. — Проголошено офіційний німецько - польський комунікат, в якому стверджено, що дотеперішні вступні й інформаційні розмови, ведені у Варшаві і Бонні, дали настільки позитивний вислід, що рішено розпочати в близькому часі офіційну конференцію про нормалізацію польсько-німецьких взаємин. За твердженням преси — в нарадах польського віце-міністра закордонних справ Юзефа Вінєвіча, який приїхав до Бонну, де його з парадами вітали, та представником західньо - німецького уряду Георгом Дуквіцом, що має титул державного секретаря, викувано формулу, за якою Західня Німеччина тимчасово визнає польський західній кордон на Одрі-Ніссі та заявить пошанування польської державної суверенности в теперішніх державних кордонах. Остаточне визнання польських державних кордонів може прийти тільки на мировій конференції між воюючими в другій світовій війні сторонами: так устійнено в Потсдамському договорі з 1945 року, тому й західні альянти дотепер польського західнього кордону на Одрі-Ніссі не визнали. Тому, що в міжчасі Совєти проголосили східню зону Німеччини „суверенною" державою і таким чином поділили Німеччину, дотепер не скликано мирової конференції, бо не існує одної німецької держави. Справа кордону Одри-Нісси була найголовнішою перешкодою для покращання німецько-польських взаємин.

У Камбоджі корисна воєнна ситуація — в Ляосі погіршилась

Сайґон. — Воєнна ситуація у Камбоджі корисна для альянтів, головно внаслідку відновлення бойового духа й вояцької моралі в невеличкій державній армії Камбоджі, яку підсилили одноплемінні військові частини з Південного В'єтнаму, та вдалих американсько-в'єтнамських операцій. Відбито у ворога летовище біля міста Сіємріп та виперто його з передмістя того міста. Забезпечено недалеку від Сіємріпу колишню старинну столицю Камбоджі, Анхор, руїни якої становлять предмет закордонної туристики. Можна було здогадуватися, що комуністам залежало на здобутті Анхору задля пропаґандивного атуту: відсунений від влади в Камбоджі князь Нородом Сіянук міг би проголосити Сіємріп і Анхор за осідок свого уряду. Зате в Ляосі комуністи осягнули новий поважний успіх, захопивши місто Сараван, яке має стратегічне значення, бо знаходиться біля так званого шляху Го Чі Міня, що ним Північний В'єтнам перекидає на південь свої транспорти. Кількасот осіб ляоської залоги втекли перед наступом, не поставивши йому поважного спротиву.

ВІЙСЬКОВИЙ ТРІЮМВІРАТ КЕРУЄ АРҐЕНТИНОЮ

Три команданти трьох родів збройних сил Арґентини зліва направо: адмірал Педро Ґнаві (фльота), ґенерал поручник Александро Лянуссе (армія) і ґенерал бриґади Карльос Рей обіцяють дати Арґентині „правдиву демократію" після того, як вони скинули з уряду президента Ху ана Карльоса Онґанію, якого бачимо на світлині направо.

Інформують Президента про неприхильне становище студентів

Вашингтон. — В травні цього року президент Ніксон вислав був вісьмох працівників у Білому Домі у віці нижче 30-ох років до 30-ох коледжів в різних місцевостях, щоб вони розвідали, які настрої панують між студентами. Тепер ці молоді працівники вернулися до Білого Дому і здали звіт Президентові про висліди своєї поїздки. Офіційно не знати, як реаґував Президент на звіт цих своїх висланців. Відмовився скласти заяву в цій справі новий дорадник Президента в студентських справах. Звіт цих працівників був надрукований в в пресі з нього виходить, що студенти, які не цікавляться політикою, і які походять з середньої кляси, дуже неприхильно ставляться до політики президента Ніксона. Причини цього такі: 1. Атаки віцепрезидента Еґню на радикальних студентів. 2. Висилка американських військ до Камбоджі. 3. Інші менші випадки, які студенти вважають за доказ того, що Уряд байдуже ставиться до їхніх турбот і нарікань. Сюди належить те, що Президент назвав був студентів „бомами", і що він дивився на гру в бейзбол під час демонстрації студентів. Тепер становище студентів до Уряду трохи поліпшилося.

Східньо-Европейський Дослідний Інститут опублікував четвертий том документів про події в Україні 1914-1922 рр.

Філядельфія. — Діючий тут під керівництвом ред. Євгена Зиблікевича Східньо-Европейський Дослідний Інститут ім. В. Липинського опублікував у серії своїх публікацій уже четвертий з черги том документів з віденських архівів п. н. „Події в Україні 1914-1922, їх значення й історичне тло", упорядкований, як і три перші томи Теофілем Горникевичом. Цей четвертий том є заключним у названій серії документів з австрійських державних архівів й охоплює період від липня 1917 року до листопада 1922 року. Зібрані у цьому томі документи стосуються таких подій в історії України даного часу: Постання Західньо - Української Держави й боротьба з поляками; Окупація Східньої Галичини Польщею; відхід австро - угорських і німецьких військ з України. Політична новоорієнтація Гетьмана Скоропадського; Повстання проти Гетьмана під проводом Директорії; Політичне і мілітарне становище в Україні за Директорії; Злука Східньої і Західньої України і їх спільна боротьба проти совєтської інвазії; Варшавська конвенція Гол. Отамана Петлюри з Польщею; Окупація України совєтами та Повстанський рух проти совєтського режиму в Україні. Усі документи опубліковані німецькою мовою. Попереджує цей понад 470 - сторінковий том хроніка подій і завершується він реєстрами осіб і тем, як також окремим покажчиком згаданих у збірнику місцевостей. Видано цей том коштом п. Юрія Яцева з Нюарку.

Українці в ЗСА жертвують на пам'ятник Т. Шевченкові у Франції

Тулюза. — Від імени Комітету встановлення пам'ятника Тарасові Шевченкові у французькому місті Тулюзі о. Василь Прийма надіслав подяку усім українським жертводавцям у ЗСА. При тому він переслав відомості про дві збіркові листи: ч. 67 — збирав п. М. Миронюк у Дітройті й околиці, разом надійшло 138 дол., а на збірковy листу ч. 60 — збирав п. І. Верґун у Ню Йорку, разом зібрано 214 дол. В середньому висота пожертв хиталася між 10 і 5 дол. Комітет провадив також збірку фондів серед українців у Франції. Як повідомлялось, Комітет встановлення пам'ятника Кобзареві в Тулюзі розписав мистецький конкурс на найкращий проєкт пам'ятника.

Композитора Ів. Недільського похоронено на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Сл. п. Іван Недільський

Ню Йорк. — Похорон професора Івана Недільського відбувся в середу 10-го червня з церкви св. Юра на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж. В понеділок 8-го червня Всч. о. Михайло Стельмах ЧСВВ і Всч. о. Зиновій Бачинський відправили Панахиду в похоронному заведенні Метрополітен при А Авеню між 12 і 11 вулицями в долині міста. Після Панахиди промовляла від Українського Музичного Інституту колишня учениця покійного учителька УМІ пані Богданська. У вівторок Панахиду відправив Всч. о. Сергій Фединяк ЧСВВ. Під час обидвох Панахид співав Хор „Думка" під проводом Л. Крушельницького. Велика заля похоронного заведення була переповнена тими, що прийшли попрощатися з покійним та вшанувати його працю на Рідній Землі та на еміґрації. Про цю працю згадував з найбільшою похвалою відомий диригент „Думки" п. Л. Крушельницький, який бачив успіхи праці Покійного в Станиславові, де професор Іван Недільський покинув був добре платне польське становище та працював в українській школі, організуючи хори по читальнях „Просвіти" в цілім повіті, пишучи для них ноти, навчаючи сільських диригентів та компонуючи нові композиції, з яких найславніша „Засяло сонце золоте" захоплювала українських слухачів так, що польська поліція заборонила її виконувати. Іван Недільський був і диригентом Хору „Боян" в Станиславові і тут, в Ню Йорку. „Червоні маки" І. Недільського співають і тепер в Україні, але не згадують прізвища композитора. Мґр. Л. Крушельницький говорив про „велич праці" покійного для України і підкреслював, що покійний був найскромнішою людиною, яку він знав. Д-р Василь Палідвор пригадував працю небіжчика на еміґрації в Вайройті, де І. Недільський був диригентом хору „Боян", а-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пропаґанда і дійсність

Видавці й редактори американських газет та радіо- й телевізійних передач обурились проти віце - президента Спіро Еґню, який гостро критикує їх за односторонність і тенденційність звітування. Проте, нема сумніву, що ціла американська інформаційна служба грішить „сенсаціоналізмом", який у практичному висліді проявляється в розголошуванні передусім неґативних проявів — злочинства, демонстрацій, заколотів — і в промовчуванні позитивних та конструктивних фактів. Закордонні кореспонденти в Америці йдуть здебільша по тій самій лінії, постачаючи своїм газетам в Европі й інших частинах світу „сенсації", які в сумі створюють у читача образ — хаосу, що веде Америку до катастрофи. Коли американські й інші західні звітодавці керуються у таких своїх повідомленнях мотивом сенсаційности, то кореспонденти з комуністичних країн, передусім з СССР, пишуть те, що приємне для кремлівських володарів і чого вони, ті комуністичні журналісти та їх хлібодавці, бажають.

Таким чином образ відносин в Америці, з'ясовуваний в останній великій статті - декларації у московській „Правді" з 9 червня ц. р.— цілком викривлений і фальшивий. Хто живе в Америці і знає дух американської демократії, орієнтується в американських відносинах і американській психіці, той знає, що це абсурд говорити — як це робить „Правда"—про „мільйони трудящих" та інших „проґресивних" елементів, які бунтуються проти „насильницького" Уряду Ричарда Ніксона. Абсурдом є зараховувати до бунтарів опозиціонерів з ліберального крила обох американських політичних партій та ще й у цьогорічному виборчому році, коли це притаманна, хоч і негарна риса демократичної системи в усіх країнах, що суперницькі партії й кандидати користуються у виборчій кампанії демагогією.

Зате, очевидно, комуністична і взагалі вся ворожа чи тільки неприхильна Америці преса промовчує численні прояви здорової реакції на авантурницькі дії комуністів, анархістів, нігілістів з середовища „чорних пантер" та „Студентів за демократичне суспільство" і прокомуністичних пацифістів, які вимагають „миру" від Ніксона, але не згадують при тому Брежнєва, Мао Тсе-тунґа й їхніх вояовничих слуг. Президент Гарвардського університету, відомого з своїх ліберальних традицій і тенденцій, Натан Пюсі, 9 червня ц. р. виголосив у каплиці того університету з нагоди закінчення шкільного року промову, в якій гостро засудив вибрики екстремістів з „нової лівиці", порівнявши їхню тактику з тактикою покійного сенатора Джозефа МекКарті, що його він, Пюсі, колись активно поборював.

Президент великого університету, видатний ученийклясичний філолог, Натан Пюсі, уживаючи різких слів для таврування тактики лівих екстремістів і запальчивих юнаків, зберігає академічний тон. Будівельні робітники у „твердих шоломах" вживають у своїй реакції проти довговолосих вуличних ворохобників їхньої методи — п'ястука і палиці. Командант Американського Леґіону зареаґував на демагогічні похвали нюйоркського посадника Джана Ліндзі на адресу антивоєнних демонстрантів відмовою відбути найближчий конґрес Леґіону в Ню Йорку. А відомий актор - гуморист Боб Говп і євангельський проповідник Біллі Ґреґем вирішили зорганізувати у Вашинґтоні і по всій країні масові маніфестації 4 липня ц. р. під гаслом „Честь Дневі Америки". Вони сподіваються, що в оці найближчі роковини проголошення державної самостійности Америки збереться під пам'ятником Вашинґтонові півмільйона патріотів і що подібні масові зібрання відбудуться по всіх містах Америки — під понадпартійними гаслами льояльности й відданости державі. „Американці можуть відкласти набік свої чесні розбіжності й зібратися довкола прапора, щоб виявити національну єдність", — заявив названий угорі артист, який, доказуючи власний державницький патріотизм, щороку відвідує з гуртом інших артистів американські війська на заморських бойовищах та базах.

Це — конструктивна реакція на дії всіх тих, що ллють воду на млин ворогів Америки. Америка переживала вже різні кризи. Її завжди рятувала й цим разом врятує здорова, позитивна реакція патріотів.

ХОЛОДНЕ ЛІТО — ГАРЯЧІ ДЕБАТИ...

Мюнхен. — Довга зима, нерішуча весна, що перейшла в холодне літо. Досі в Німеччині не було справді теплих днів. Люди ждуть пори відпусток, і тоді мільйони громадян Західньої Німеччини вирушать автами, поїздами і літаками в теплі країни Европи і Африки. Немало їх поїде і в Болгарію, Румунію, Угорщину та Югославію, в надії, що там дощі перестануть і повінь у ріках припиниться.

Водночас із холодною погодою в Західній Німеччині на початку літа піднеслася „політична температура". 14 червня в трьох автономних провінціях відбуваються вибори до крайових соймів. Думається, що вислід виборів буде рішальний для долі к о а л і ц ійного уряду Брандта, який складається з соціял - демократів і лібералів. Цей уряд має в боннському парляменті невелику перевагу над опозиційними християнськими демократами — всього 14 голосів.

Соціял - демократи хочуть перемоги не тільки для себе, але й для своїх союзників у коаліційному уряді. Бо коли б лібералн не переступили законної межі (5 відсотків голосів на виборах), то це поставило б під удар коаліцію: тоді частина лібералів уважала б, що поразка на виборах до крайових соймів була наслідком коаліції цієї партії з соціялістами. В ліберальній партії перемогла б течія, схильна покинути союз з соціял - демократами і вступити в коаліцію з християнськими демократами. Уряд Брандта не мав би більшости в парляменті і мусів би дати місце урядові під проводом християнських демократів.

При цій ситуації зовсім зрозуміло, чому християнські демократи повели завзяту атаку на політику уряду Брандта в сфері зовнішній і внутрішній: це — спроба аґітаційними п р о м овами вплинути на виборців.

Як і в кожній політичній аґітації, не обходиться тут без демагогії. Ті самі політики — християнські демократи, які засідали в коаліційному уряді в Бонні разом з соціял - демократами і схвалювали політику тодішнього міністра закордонних справ Брандта, тепер, коли уряд Брандта готується до переговорів з Москвою і Варшавою, ширять чутки, мовляв, Брандт хоче почати „розпродаж Німеччини".

Урядові Брандта кидають обвинувачення за заяви, що він буде „респектувати" західні кордони Польщі. На це Брандт відповідає, що через 25 років після програної світової війни ніхто не може війну виграти...

Само собою, коли б уряд Брандта упав і на його місце прийшов уряд під головством християнських демократів, то новий уряд мусів би „респектувати" західні кордони Пальщі, бо цього хочуть усі союзники Західньої Німеччини, а особливо Франція.

В обличчі внутрішньої політики противники уряду Брандта ставлять йому в вину зріст цін на різні товари в Західній Німеччині, зокрема на продукти харчування. Міністри уряду Брандта на це відповідають, що поряд з цінами ростуть і заробітки, збільшується продукція і в Західній Німеччині немає безробіття. Особливо це видно в найвище розвиненій провінції — Вестфалії: в 1966 р. там було 300.000 безробітних, а тепер бракує 250.000 робітників. Тому Німеччина приймає до себе багато робітників із інших країн: Італії, Югославії, Греції, Еспанії, Туреччини.

Міністер господарства — Шіллер, соціяліст, заявив у дебатах в парляменті, що німцям „ніколи не жилося так добре", як за уряду Брандта. Мимоволі він повторив слова англійського прем'єра Г. Мекміллена, сказані під час виборів до парляменту 1955 р. Цей клич дав перемогу консервативній партії.

До найвищої точки дійшла дискусія в парляменті 4 червня. Брандт перед тим у промові у виборчому вічі сказав, що християнські демократи разом із союзом промисловців, хочуть викликати „дикі страйки" робітників і цим підкопати авторитет уряду. Це викликало бурю в парляменті. Брандт заявив, що не має сумніву щодо правдивости його інформації. Члени урядової коаліції в промовах у парляменті закидали опозиції, що вона хоче в цих дебатах очорнити політику уряду Брандта. До 14 червня християнські демократи не мають можливости повалити уряд Брандта. Після виборів ситуація зияснитъся.

Поки в парляменті і в крайових соймах ведуться гарячі дебати між партіями суперницями, не спить і „позапарляментарна опозиція" різних напрямів: є там маоїсти, троцькісти, ґеваристи і також гітлеристи. Недавно викрито склад зброї, що його мала у себе група неонацистів. Це викликало в масах обурення. Ширяться теж протести проти бешкетів, які чинять „ліві" групи. В Берліні арештованого за підпал будинку в Франкфурті — Баадере — викрали його спільники, поранивши при цьому поліціянтів. „Ліва" опозиція загрожує убити голову міста Берліну Шюца, соціял - демократа, за його виступи проти „лівих" терористів.

Але християнські демократи поставили вотум недовір'я Шюцові в берлінському соймі, бо він, мовляв, надто лагідно поводиться з „лівою опозицією"... Гарячі дебати не скінчилися. Вибори до крайових соймів дадуть відповідь: чи буде уряд Брандта діяти далі, чи на на його місце прийде інша коаліція.

П. А.

ВАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового оділо...

Д-р Степан Ворох

НАША ЦЕРКВА Й МИ

(2)

Ніхто з українців - католиків не сміє бути байдужим до цієї справи. Нашою безнастанною фінансовою піддержкою ми допоможемо здійснювати великі задуми Верховного Архиєпископа. Ми докажемо, що українська католицька громада не тільки вміє вимагати, слушно, належних нам прав в осягненні Патріярхату й самоурядування, але що ми послідовні в наших вимаганнях і для цього творимо вже конечну, тривку, фінансову базу.

Без нашої постійної грошової допомоги для Верховного Архиєпископа й Синоду конституція й постанова Синоду залишаться тільки актом на папері, а Верховний Архиєпископ, великий ідеєносець, перейде в історію, як духовий велетень, що мав великі ідеї, але не мав зрозуміння у своєї пастви. Тому ми, свідомі українці - католики, мусимо дати доказ нашої релігійної і національної зрілости й створити цей конечний фонд для „Церкви в Потребі", бо вона й тільки вона задержить нас у діяспорі українцями на майбутнє.

Великі ідеї, великі пляни Верховного Архиєпископа вимагають від нас великої праці й пожертви. Щоб ця акція була успішною, вона мусить просякнути наші душі. Люди, свідомі важливости цієї справи, мусять стати її носіями в кожній хвилині, на кожному місці. І у кожного, що турбується цією справою, заходить питання, як найкраще ми повинні діяти, щоб чимскоріше й найбільш ефектовно почати тривалу допомогу нашому Архипастиреві й Його Синодові.

Ідея створення мільйонових фондів, відсотки яких стали б твердою фінансовою базою для дії Верховного Архиєпископа й С и н оду, прекрасна і ми повинні в тому напрямі працювати, щоб це здійснити. Одначе, заки такий великий і дуже потрібний фонд стане дійсністю, ми мусимо плянувати й розгортати збіркову акцію, щоб у якнайскорішому часі Верховний Архиєпископ, як Голова Помісної Української Католицької Церкви, одержав від нас — своєї пастви — конечний мінімум для виконування своїх обов'язків супроти всієї об'єднаної нашої Церкви в діяспорі.

Здається, правильним першим кроком у тому напрямі буде творити Комісії Фонду Верховного Архиєпископа в кожній громаді, на широкій з а г альногромадській базі. Одне товариство, чи група товариств, можуть бути ініціяторами, одначе загальні збори українців - католиків у кожній громаді повинні вибрати таку комісію, до якої ввійшли б люди, що дорожать цією справою, розуміють та відчувають її значення і бажають віддати максимум зусиль і часу, щоб ця акція була направду успішною.

Громадські збори в справі постійної збірки фондів для Верховного Архиєпископа відбулися вже в Нюарку, Н. Дж., 11 січня 1970 р., в Клівленді, Огайо, 12 січня ц. р. і в Ню Гейвен, Конн., 19 квітня ц. р. Корисним було б, щоб на майбутнє бодай короткі повідомлення про творення цих комісій в інших громадах подавалось до загального відома в нашій пресі.

Які ж перспективи перед цією акцією? На це питання можна відповісти коротко: перспективи добрі й заохочуючі, та щоб справу рушити з місця, треба починати і вести її безперестанно.

Додатковим з а в данням громадських Комісій Фонду Верховного Архиєпископа, на нашу думку, було б організування добродіїв цього Фонду, які зобов'язалися б жертвувати кожного місяця принаймні по 25 дол. Можна сподіватись, що знайдеться тисяча заможніших громадян, які, без особливого обтяження свого бюджету, жертвуватимуть по 25 дол. місячно. На протязі цілого року тих тисячу добродіїв дали б певних триста тисяч долярів — мінімальну суму грошей, яка стала б фінансовою базою для праці Верховного Архиєпископа, як Голови нашої Церкви в його дальшому багатогранному плянуванні.

Треба вірити, що знайдеться друга тисяча вірних із середніми прибутками, які зможуть жертвувати по 10 дол. місячно, що дало б понад сто тисяч річно, та кількадесят тисяч вірних, які будуть жертвувати менші суми. Коли б організація збірки була добре розроблена й поставлена на належній висоті, тоді наша спільнота в Америці могла б давати до розпорядження Верховному Архиєпископові коло 50 тисяч долярів місячно, або понад 500.000 долярів річно — півмільйона!

Взявши під увагу, що і канадійська католицька спільнота, яка під оглядом економічним стоїть також не зле, давала поважну суму грошей на цю важливу ціль, Верховний Архиєпископ не тільки міг би виконувати успішно функцію Голови Синоду Єпископів і Церкви, але й був би гордий за свою паству, даючи доказ своїм і чужим, що його вірні йдуть всезіло за ідеєю помісности Української К а т олицької Церкви і наглядною, позитивною дією піддержують його домагання щодо створення Українського Католицького Патріярхату.

Це теж запевнить тоді всіх і вся, що Український Католицький Патріярхат може бути повністю фінансово незалежним від чужої допомоги, а з цим і позиція Верховного Архиєпископа та Синоду в змаганні за Патріярхат була б певніша й сильніша.

Для зорганізування так широкої акції треба багато свідомих, охочих до цього людей. Збирати фонди треба кожного тижня, кожного місяця, рік за роком.

Коли противники Патріярхату побачать таку широку й успішну акцію, вони будуть змушені змінити свої погляди та наставлення до патріярхальної проблеми.

Треба надіятись, що ініціятивна Крайова Комісія Фонду Верховного Архиєпископа, яка створилася в Ню Йорку в грудні 1969 р., незабаром скличе загальний Крайовий З'їзд представників громадських комісій, які виберуть Ділову Крайову Комісію. Громадські комісії повинні вже мати намічених представників, які взяли б участь у Крайовому З'їзді. Коли їх ще не намічено, це треба зробити. Ціллю тако-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Богдан Бойчук

КВІТ ПАПОРОТІ, ЩО ЗАЦВІВ У НЮ ЙОРКУ

Звичайно, що я маю на увазі Ізю Павлюк, молоденьку балерину, яку ми знайшли в театральному лісі другої дії хореографічного твору Роми Прийми „Квіт Папороті". Але заки перейду до розмови про цю поставу, хочу заторкнути загальнішу проблему відношення рецензента до рецензованого твору: у нас в більшості випадків буває так, що рецензент наперед уявить собі, що він повинен побачити, а тоді громить режисера або хореографа за те, що він поставив на сцені свій твір, а не твір рецензента. Тому постараюся вжитися в концепцію і проблеми Роми Прийми, а свої власні концепції і побажання висловлю наприкінці, як „розмову для майбутнього".

Згадана х о р еографічна праця Роми Прийми була двоплощинною, чи радше дуальною: поперше, вона складена з двох композиційно відмінних частин, — перша базована на українській народній танковій традиції, друга на принципах клясичного балету; подруге, хореографові треба було поєднувати дві різні танцювальні школи, — свою власну, з нахилом до клясичного балету, і школу танцюристів - мужчин, в основному народну. Проблема такої дуальности трудна (але часто доводить до дуже сміливих і цікавих поєднань і відкрить), — Рома Прийма розв'язала цю проблему в багатьох випадках творчо й оригінально (маю на увазі сцени Ізі Павлюк та Романа Строцького в другій дії), в деяких випадках менше гармонійно (це помітне в першій дії в дуетних і групових точках хлопців і дівчат).

Мені дуже тяжко говорити про саму хореографію, як твір, бо враження з першої зустрічі з таким твором завжди зумовлене самим виконанням, — а тут треба мати на увазі, що виконували учні балетної школи; спроможності деяких були помітні й захоплюючі, спроможності багатьох ще не вивершені, ще не зформовані (вони ж учаться), як нормально буває в кожній, навіть найкращій школі. А школа Роми Прийми до найкращих, без сумніву, належить.

Мені здається, що перша частина, стилізована в традиціях народних танків, вийшла слабіше, як друга частина. Це, можливо, тому, що наші народні танки побудовані на строгій ритмічній симетричності й вимагають абсолютної синхронізації в групових сценах, а синхронізація так, як кожному відомо, виробляється роками. Можливо, працюючи з балетною школою, треба творити асиметричні й асинхронічні групові сцени. Але це теж нелегка річ. „Зірками" в першій частині були, без сумніву, хлопці: Роман Строцький, Левко Строцький і Славко Білий. Найвидатнішим з них був Роман Строцький, який не тільки балетними рухами, але й виразом обличчя (що дуже важне в сучасному балеті) перевтілював свою ролю; з такою ж переконливістю вив'язувався і Левко Строцький, тільки його роля давала менше можливостей для вияву; у Славка Білого я запримітив якийсь конфлікт, який, не знаючи його балетного минулого, мені тяжко зрозуміти. Можливо, цей конфлікт постав на межі між народним і клясичним балетом, і це не дозволило Славкові віддатися всецілo.

На протязі всієї першої дії я був певний, що мужчини так і залишаться „зірками" балету. Але коли в другому акті виросла на сцені згадана в заголовку квітка папороті, тобто Ізя Павлюк, мені з приємністю треба було міняти всі свої заключення — є відчуття хвилинного, не вічного, як у казках, щастя у сприйманні явищ мистецтва, явищ краси. І танцювання Ізі Павлюк таке відчуття мені дало, — ця дівчина народилася для балету і в балеті повинна жити і нічого кращого я їй не міг би побажати. Назагал друга дія вийшла добре (тут і форте Роми Прийми!), вона жила, хвилювала і вібрувала всіми кольорами. Найвищим досягненням були точки Ізі Павлюк і Романа Строцького. Дуже добре танцювали мавки — Роксоляна Баб'юк, яка володіє вже помітною технікою, Марта Залик, Христя Роговська і Христя Сосинко. До них долучується наприкінці Таня Зозуля, яка задовільно виконувала ключову ролю Оксани в першому акті.

Мушу відзначити, що мистець Володимир Бачинський має добре відчуття і відношення до сцени, його декорації в другій дії були дуже добрі. В першій дії вони слабші, особливо то дерево було „законкретне", зареальне, воно було замало декорацією, тобто умовністю, яка невід'ємно вливається в дійство. Ще краще він вив'язався у проєктуванні строїв: його стилізація строїв для першого акту зроблена дуже тонко, дуже елеґантно, на мій особистий смак далеко краще, як робив Петрицький для балету Вірського. В другій дії Бачинський виявив себе на всю ширину, його строї для всіх надреальних мітичних істот ліса — захоплюючі.

Супровід Олега Левицького був у повній гармонії з балетом, був ніби рамками чи структурою того, що ділось на сцені. Не буду давати оцінки його гри, бо, на жаль, не маю кваліфікацій для цього. Вірю, що після моїх, часом може заеліптичних нотаток, читач все таки прийде до заключення, що балет Роми Прийми вартий уваги і поваги.

А тепер приступлю до розмови „для майбутнього". На основі баченого в Бруклинській академії я прийшов до висновку, що можна досягнути неможливе, тобто можна мати свій балет в Ню Йорку. І в творенні такого балету не треба розраховувати тільки на нашу публіку, але треба б перейти на принцип найстрогішої селективности. Теж виступи самої школи треба б робити на основі якогось вибору, — виступ на сцені повинен означати якесь досягнення. Це навіть психологічно добре для учнів, і, зрозуміло, постанови багато виграли б.

Коли вже піднесено проблему повноцінного балету, то варто теж кількома словами заторкнути проблему сутности такого балету. Тут зарисовуються дві дороги. Перша могла б вести від (не до!) українських народних джерел, але тут треба було б

(Закінчення на стор. 3-ій)

Михайло Івасівка-Лищук

ДЕЩО ПРО СТЕБНИК І СТЕБНИЧАН

(3)

Якраз підійшов Великодній Тиждень. У Велику П'ятницю я прийшов до Стебника з одним пластовим гуртком, в якому були: Василь Білас, Дмитро Данилишин, Йосип Гопцій, Василь Павлікович, Теодор Мацьків, Семен Білас і я. Ми попросили пароха, чи дозволить нам тримати почесну варту біля Божого Гробу. Ми дістали згоду. Наша постава захопила хлопців; до мене зараз підійшли мої колеґи з пропозицією заложити Пласт у Стебнику. Щоб не гаяти часу, зараз таки третього дня Великодніх Свят я скликав перші сходини. Було присутніх 18 хлопців. Щоб заснувати пластовий гурток, треба було підготовити принаймні 7 учасників до першого іспиту. Пішла праця над підручником „Життя в Пласті" д-ра Олександра Тисовського-Дрота. Хлопці вивчали пластові закони, робили прогульки, ощаджували гроші на пластові однострої, капелюхи і т.д.

Я повідомив моїх пластових зверхників, що мої хлопці готові до першого іспиту. Ціла підготова до іспиту відбувалася законспіровано, і такий законспірований мав бути самий іспит, — щоб не попасти на очі поліції. На іспит мали приїхати з тустановецького куреня досвідчені пластуни-розвідники, а назначено його на першу неділю жовтня, в годині 2-ій по полудні, в лісі „на Баньках" біля Трускавця. 1-го вересня 1930 року почався шкільний рік, а 27 вересня поліція виарештувала в Дрогобичі провідників Пласту і розв'язала гімназію. Тоді попали під ключ 42 особи, з директором гімназії М. Кузьмовичем на чолі, професори Байрак, Іваненко, інж. Озаркевич; з хлопців — В. Білас, Мотика і я з ними. Перший пластовий іспит у Стебнику — не відбувся.

Коли нас випущено з самбірської тюрми, зараз таки першого понеділка зустрів мене в Дрогобичі коло „Народної Торгівлі" („корзо ОУН") Михайло Гнатів, що був для нас взором революціонера. Його відвага, рішучість, його погляди на справи дуже мені імпонували. Я знав, що ця людина нічого непродуманого не зробить і нікого не зрадить. Рік пізніше я впевнився в цьому, коли М. Гнатів зорганізував напад на пошту в Трускавці.

Під час нашої зустрічі на „корзі" в Дрогобичі М. Гнатів настоював на тому, щоб я зорганізував групу ОУН у Стебнику. Справа була не легка... Я вже згадував про те, що в Стебнику були горою лівацькі елементи, а моя особа була для них сіллю в оці. Проте наказ мусів бути виконаний!

Цілу дорогу з Дрогобича до Стебника я передумував, хто з моїх шкільних товаришів міг би включитися в організаційну роботу, а хоч би не „всипати" мене, коли я звернуся до нього з пропозицією — вступити до ОУН. Цілу ніч не спав, а все ломив собі голову, — до кого ж першого звернутися?.. Врешті, я прийшов до висновку, що мій товариш М.Л. виявляє деякі симпатії до націоналістів, хоч і є секретарем робітничого (лівого) товариства „Гірник".

День перед святом Покрови я зустрів М.Л. і сказав, що з ним хоче бачитися один пан завтра, в 3-ій год. по полудні, між Трускавцем і Стебником. М.Л. був цікавий, що це за „пан" і погодився на зустріч. День був дощовий, похмурий, скісний „капуснячок" сік просто в вічі, коли ми з М.Л. йшли назустріч незнайомому „панові". На дорозі здалеку зарисувалась висока постать в темному пальті, що прямувала рішучим кроком до нас. Коли ми зрівнялись, я представив М. Гнатову М.Л., Той обернувся на п'яті і без слова відійшов геть!

На другий день вранці прийшов до мене М.Л. і сказав: „Шляк би тебе трафив, але нехай, я вже є членом ОУН! Вже і заприсяжений!"

Згодом група ОУН в Стебнику збільшила своє число бувшими гімназійними учнями, студентами, ремісниками, селянами, а то й робітничою молоддю. Двоє членів ОУН із Стебника брали участь в нападі на польський банк у Бориславі (1930), двоє стебничан були в нападі на пошту в Трускавці (1931). Зорганізовано самооборону перед нападами комунізуючої молоді в той спосіб, що до Організації втягнено місцевих так званих „батярів". З них потім стали чудові боєвики, що їх Організація вживала до окремих завдань, з яких вони знаменито вив'язувалися, раз тому, що поліція не підозрівала їх в українському патріотизмі, а подруге, може й не хотіла зачіпатися з такими забіяками. Національна свідомість у Стебнику зростала, багато молоді перейшло з комунізуючого „Сокола" до Т-ва „Відродження".

В 1933 році арештують М.Л., П.Л. і В.М., на „всипу" ославленого Миколи Мотики. Вони дістають судові вироки — 12, 8 і 4 роки, що їх відсиджують до кінця, крім М.Л., що вийшов з тюрми по вибуху польсько-німецької війни. В 1934-му році був арештований мґр Ст. Онисько і автор цих рядків (сидів у дрогобицькій тюрмі в камері ч. 9 з Мирославом Турашем і Миколою Жирком з Болеховець).

Під кінець тридцятих років польська поліція була дуже затривожена активністю націоналістів Стебника. Організація міцно запустила своє коріння також по довколишніх селах, як Орів, Доброгостів, Колпець, Солець-Уличне та інших.

Вибух другої світової війни застав Стебник не таким, як він був до першої світової війни. Стебничани стали свідомими українськими патріотами, готовими на жертви і посвяту в ім'я національних ідеалів. Цю свою готовість вони заманіфестували життям і кров'ю, коли насунув зі Сходу новий „визволитель", як почалися арешти, розстріли, катування і масові вивози на Сибір та в Казахстан... „Найдемократичніша в світі влада" показала своє справжнє, кровожадне й загарбницьке обличчя.

III.

З листів, які отримую з рідних сторін, довідуюсь, що в нашому Стебнику „тепер все змінилося..." Багато молоді покінчило високі школи — медицину, фармацію, інженерію, навіть археологію. В Стебнику тепер працює на різних „заводах" 17 тисяч робітників. Є лікарня, дві школи-десятирічки, технікум, кінотеатри, пошта, побудовано багато нових домів,

(Закінчення на стор. 3-ій)

НАША ЦЕРКВА Й МИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

го З'їзду було б не тільки вибір Крайової Комісії, але й заманіфестування нашої зорганізованости, однодушности та рішучости. Воно довело б усім і всюди, що українська католицька громада в ЗСА не припадково, не доривочно й не роздрібнено, але зорганізовано й одностайно йде за великими ідеями свого Архипастиря. Воно теж дало б нам усім почуття єдности й сили в цій великій справі.

Хоч кожна громада окремо висилатиме пожертви на руки Верховного Архиєпископа, створення Крайової Комісії матиме також і практичне значення. Крайова Комісія мала б за завдання бути центральним координатором цієї акції, вести освідомлюючу роботу в пресі, проводити стимуючі громадські віча та бути лучником у цій справі між всією громадою й бюром Верховного Архиєпископа.

Представники громадських комісій повинні привезти зі собою списки задеклярованих, постійних жертводавців із висотою щомісячних пожертв. Це знову дало б Крайовому З'їздові образ акції вже в її початковій стадії.

Наприкінці цієї статті нам треба ще раз усвідомити, що тільки позитивною роботою, конкретною допомогою Українській Католицькій Церкві ми допоможемо їй вирішити боротьбу за нашу правду, в нашу користь. Антипатріярхальні чинники вживають найбрудніших засобів, щоб не допустити до його створення. Знівечення справи Патріярхату було б послабленням нашої Церкви, послабленням нас самих та приспішенням нашої асиміляції.

Після Синоду Українських Католицьких Владик у Римі Москва негайно вислала своїх емісарів у чернечих шатах до Ватикану напевно не для екуменічного діялогу, але для заблькування можливостей творення Українського Католицького Патріярхату.

Дехто закидає нам, що ми, українці, робимо політику з релігійної справи. Це очевидна неправда. Український Патріярхат затягують на політичні рейки найвищі московські пляновики, але, на жаль, дехто з тих, що повинні бачити облудність московських затій і розглядати цю проблему згідно з засадами Христової правди, не роблять цього. А тим часом український нарід дістає нові удари від віковічних ворогів і від тих, що повинні були б бути нашими приятелями й братами во Христі.

Минуло півстоліття, як жорстока Москва розстріляла українське відродження. Тоді вона знищила в безоглядний спосіб також Українську Автокефальну Православну Церкву. Двадцять п'ять років тому Москва зліквідувала Українську Католицьку Церкву, а західній світ мовчав і мовчить.

Тепер, висилаючи до Риму своїх посланців у чернечих шатах, Москва, за своїм історичним звичаєм, намагається вбити в самому таки Ватикані нашу святу ідею Українського Католицького Патріярхату.

Москва діє послідовно і вперто. Однак, також вперто й послідовно український нарід відбиває всі ганебні заходи Москви. І, не зважаючи на всі пекельні сили й диявольські методи наших ворогів, ми в цьому змаганні за наше бути чи не бути, за бути чи не бути Українській Католицькій Церкві, — переможемо, бо за нами наймогутніша зброя — свята правда.

КВІТ ПАПОРОТІ, ЩО ЗАЦВІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

поставити інакше акценти. В першу чергу треба було б пересунути засяг поза вишивано - шараварську традицію, пересунути аж в дохристиянську добу і в той же час збільшити дистанцію між собою і народними праджередами. А к центувати треба індивідуальне і неповторне. Треба було б мати подібне творче відношення до народного матеріялу, як мав, наприклад, Пікассо до примітивного африканського мистецтва. Цей шлях дуже привабливий, міг би бути дуже оригінальний і свіжий навіть для неукраїнського глядача. Друга дорога могла б вести від (не до!) клясичного балету, і знов же треба було б дистансуватися і переносити акцент на індивідуальне. Таким шляхом пішло багато американських хореографів, — і це теж цікавий і багатий на можливості шлях. А Рома Прийма-Богачевська напевно піде ще іншим шляхом. І так повинно бути. Хоч проблема переносу акценту і там буде ключева.

ДЕЩО ПРО СТЕБНИК І СТЕБНИЧАН

Члени „Аматорського Мужеського Гуртка" при Кооперативі „Єдність" у Стебнику. 1932 р.

Вид на копальню соли і кайніту в Стебнику. Фото з 1932 р.

(Закінчення зі стор. 2-ої)

навіть 2, 5 і 6-поверхових, є асфальтові дороги і трамвайна та автобусова комунікація з Трускавцем, Бориславом і Дрогобичем...

В Нюйоркському Відділі Т-ва Українських Інженерів Америки інж. Б. П. Чайковський виголосив був цікаву доповідь на тему „Корисні копалини та людські ресурси Львівсько - Карпатського району". Ця доповідь була потім надрукована в щоденнику „Свобода", де й читаємо таке:

„На 1 січня 1966 року на території Львівсько-Карпатського району виявлено і розвідано 14 родовищ калійних солей. Найбільше родовище Стебниківське (запас 946 міл. тонн)... Дотепер з названих родовищ розробляють лише Калусько-Стебниківське. Нині завершується будівництво двох нових калійних комбінатів — Калуського хеміко-металюргійного, продуктивністю на 25 мільйонів тонн сірих солей річно, та Новостебниківського, продуктивністю 43-ох мільйонів тонн. Роздольський, Калуський хеміко-металюргійний і Новостебниківський калійний комбінати мають невичерпні запаси і забезпечують працею ряд хемічних комбінатів у Стебнику. Вони та Сокальська фабрика штучного волокна є початком „великої хемії" на Заході України і мають перетворити Львівсько-Карпатський район в один з найважливіших районів хемічної промисловости України".

(Кінець)

У НЮ ДЕЛІ В ІНДІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ в листопаді ц. р. Міжнародна конференція астронавтики. Індійський уряд запросив 18 американських і совєтських астронавтів, щоб вони прибули на ту конференцію, на якій мають вручити їм спеціяльні нагороди.

ВЕЛИЧАВЕ ТОРЖЕСТВО В КЛІФТОНІ

У неділю 7 червня 1970 р., парафія св. Вознесіння та її парафіяни з численними гостями пережили незабутній день з нагоди посвячення новозбудованого храму, одного з найбільш величних в Америці. Кошти будови його становлять майже один мільйон долярів, у чому допоміг УНСоюз своєю позикою.

О 9-ій год. рано маса народу зібралася перед храмом, очікуючи Владик. Перед гарним парафіяльним домом діти в національних строях вітали Владик і численне духовенство. Розсипаючи квіти, вони ввели Владик перед Храм Божий. На сходах храму Петро Дуткевич привітав Блаженнішого Митрополита Іоана, Високопреосвященнішого Архиєпископа Мстислава, голову Консисторії і Преосвященнішого Валадику Марка за староукраїнським звичаєм хлібом і сіллю. Настоятель, заступник голови Консисторії, привітав Владик із Святим Хрестом, подякував за прибуття і прохав увійти в храм Божий, освятити його й помолитися за український народ і за довірену йому паству. Після цього відбулося посвячення наріжного каменя, що його довершив митрополит при участі Владик. Репортер із „Петерсон Морнінґ Нюз" зфотографував той момент, і другого дня був поміщений гарний репортаж, написаний панною Ольгою Марущак, абсольвенткою журналістики.

У поміщену під каменем металеву скриньку о. мітр. Т. Форостій поклав землю із могили Тараса Шевченка, землю з Гробу Господнього з Єрусалиму, списки парафіян із старої церкви, списки парафіян з нової церкви, підписи і благословення Ієрархів і пропам'ятну книгу з нагоди посвячення церкви — пам'ятку на століття. Відтак Владики увійшли в храм і, після торжественного облачення, почалося освячення храму внутрі, яке довершив Первоієрарх в супроводі настоятеля, котрий благословив стіни святою водою, а Владика Митрополит ставив знамя хрестів святим миром; асистували Митрополитові о. мітрат С. Біляк і о. протод. В. Поліщук. В кінці відбулося освячення мармурового престолу, в якому були складені мощі св. Василя Київського.

У Храмі Божому, виповненому вірними, було багато братів-католиків і гостей позамісцевих, до 800 людей. З благословення Владик Святу Літургію почав настоятель о. Т. Форостій. Присутніми були оо. протопресвітери А. Селепина, д-р С. Гаюк, оо. мітрати: д-р В. Клодницький, С. Біляк, А. Двораківський, оо. протоєреї: Б. Желехівський, Петро Стельмах, Н. Столярчук, П. Мелех, С. Готуляк, В. Дяків, отці Л. Куберський, М. Коханський, Е. Новицький і М. Глинський, протод. В. Поліщук, діякон Марко Давітті, піддіякон Ом. Мицик і численні вівтарні хлопці. Хор ім М. Лисенка під орудою проф. О. Головацького співав чудово.

На „Малому Вході" Митрополит Іоан, за постановою Собору Єпископів, нагородив о. мітрата Т. Форостія за 33-літню душпастирську працю, в тому останні шість років як заступник голови консисторії, і за провід духовий в парафії та збудування прекрасного храму — саном протопресвітера. Поставлений в той сан був і один із найстаріших священиків, кол. отаман УСС, тепер вже на відпочинку о. мітрат д-р В. Клодницький. Їм обом було відспівано трикратне „Аксіос" духовенством, хором та вірними. Владика Митрополит виголосив глибокозмістовну проповідь, а після закінчення Богослуження на прохання Владик Митрополита і Архиєпископа Мстислава, уділяв архиєрейське благословення Владика Марко кожному, хто був у церкві; люди підходили до цілування Св. Хреста.

О 3-ій год. відбувся в готелі „Мерріотт" в Ведл Брук бенкет з участю понад 600 осіб. Після благословення трапези Митрополитом, промовляв о. протп. Т. Форостій. Він подякував за честь, йому виявлену, і за посвячення храму, а також своїм вірним парафіянам і приятелям-католикам, головно ж лікарям, що своїми щедрими пожертвами помогли збудувати такий величний храм, якого архітектом був Ярослав Січинський. Після слова Митрополита Іоана, українською мовою промовляв Архиєпископ Мстислав, підкресливши важливість посвячення церкви св. Вознесіння, вважаючи це свято торжеством усієї УПЦеркви в Америці й торжеством Америки, в якій ще будують храми Божі, коли в інших країнах світу церкви порожніють і занепадають. Владика Мстислав привітав о. Т. Форостія з піднесенням у сані та присутнього уродженця цієї громади о. прот. С. Голютяка із 25-літтям священства. Гарно й дотепно промовляв Владика Марко, кол. настоятель цієї парафії. Вітала Владик і зібраних посадниця міста Анна Латтері, перша жінка-мейор в історії Клифтону, велика приятелька українців. Вона, до речі, у церкві теж підходила під Архиєрейське благословення. Від духовенства промовляли декан о. прот. А. Селепина, о. мітрат А. Двораківський, від Об'єднання Укр. Правос. Сестрицтв паніматка А. Селепина. Запрошений до слова п. Й. Лисогір у своїй прекрасній промові висловив радість, що УНС може допомагати українському народові будувати церкви, які є остоєю нашого самозбереження в американській спільноті. Закликав зберігати нашу молодь при українстві і просив Владик стояти дальше на сторожі Церкви. Промовляли також архітект Я. Січинський і контрактор Дж. Мінемма. Тостмайстром був мгр Петро Дуткевич, молодший. Бенкет почався американським гимном, закінчився окремою молитвою Владики Марка, а українським національним гимном було закінчено все свято.

Петро Ямняк

У глибокому смутку повідомляємо
Приятелів і Знайомих,
що 9-го червня 1970 р., по важкій недузі,
після операції, відійшов у Вічність на 71 році життя

бл. п. Семен Павлович
БОГОСЛАВЕЦЬ

родом з Полтавщини.

Покійний був активним громадянином і церковним діячем та щирим жертводавцем.

ПАРАСТАС буде відправлений в п'ятницю, 12-го червня 1970 р. о 7-ій год. веч. в похоронному заведенні П. Мурянки у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 13-го червня 1970 р. о 9-ій год. ранку в церкві св. Андрія Первозванного при 1070 — 69th Ave. у Філядельфії, Па., звідки на український православний цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійний залишив у глибокому смутку на Батьківщині дочку **АННУ**, сина **ІГОРЯ**, невістку та внука **ОЛЕКСІЯ**.

Прибиті горем —

численні ДРУЗІ і ПРИЯТЕЛІ

ГОЛОВНА РАДА НТШ
— і —
УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗСА
ділиться сумною вісткою з усіми своїми Членами,
що дня 5-го червня 1970 року в Пассейку, Н. Дж., відійшов у Вічність
визначний український вчений

сл. п.
Проф. Д-р ЮЛІЯН ГІРНЯК

найстарший дійсний член-сеньйор Математично-Природничо-Лікарської Секції НТШ, відомий дослідник теоретичної хемії і фізики, автор численних праць в німецькій, польській і французькій мовах, автор шкільних підручників для українських гімназій і університетських курсів, бувший довголітній учитель українських гімназій у Львові, бувший звичайний професор Українського Тайного Університету у Львові і Львівського Політехнічного Інституту.

Похоронений 9-го червня 1970 р. на цвинтарі Факс Чейс у Філядельфії, Па.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку сповіщаємо наше Членство і Українську Громаду,
що дня 5-го червня 1970 р. відійшов у Вічність на 74-му році життя,
наш Почесний Член

бл. п.
Проф. ІВАН НЕДІЛЬСЬКИЙ

композитор, музиколог, кол. директор Музичного Інституту в Станиславові і віцепрезидент Українського Музичного Інституту Америки.

ПАНАХИДИ відбулися 8 і 9-го червня 1970 р. в похоронному заведенні Metropolitan Funeral Home при евеню „А" в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся в середу, 10-го червня 1970 р. о год. 9:30 ранку до української католицької церкви св. Юра, а опісля на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Великим болем опечаленій Дружині, Вельмишановній пані Софії, Дітям і Рідні, складаємо наші найсердечніші вирази співчуття.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА", НЮ ЙОРК

Ділимося сумною вісткою з Рідними та Знайомими,
що дня 3-го червня 1970 року відійшла у Вічність на 75-му році життя,
наша Найдорожча і Незабутня МАМА і БАБУСЯ

бл. п.
КАТЕРИНА ДАЦКО з дому КОВАЛИШИН

вдова по бл. п. СТЕФАНОВІ ДАЦКО.

ПОХОРОНИ відбулися в суботу, 6-го червня 1970 р. з української католицької церкви св. Михаїла у Монтреалі, Канада, на місцевий цвинтар.

Горем прибиті:

дочки: **СТЕФАНІЯ** з мужем **МАРКІЯНОМ ПИЛАТ**
ІВАННА з мужем **ЮРІЄМ ЦЬОЛКО**
ЛЮБА з мужем **ВОЛОДИМИРОМ ЯРМАК**
син — **ЯРОСЛАВ** з дружиною та внуки

Ділимося сумною вісткою зРіднею, Приятелями і Знайомими,
що в середу, 10-го червня 1970 р. по тяжкій недузі,
прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоїлася в Бозі
наша Найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.
НАТАЛІЯ зі СЛОНСЬКИХ НАЛИСНИК

вдова по адвокатові в Дуклі.

ПАНАХИДА в четвер, 11-го червня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в п'ятницю, 12-го червня 1970 р. о год. 10:30 ранку з похоронного заведення до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар Кальварія.

Горем прибиті:

брат — **ВОЛОДИМИР** з дружиною **МАРІЄЮ**
брат — **ОСИП** з дружиною **ГАЛЕЮ** в Польщі
сестра — **ОЛЬГА АДРІЯНОВИЧ**
брат — **ІВАН** з дружиною **СОФІЄЮ**
братаниця — **ЗЕНОНА ВОРД** з мужем **БІЛОМ** і дітьми: **ХРИСТЕЮ ЛЯУКС** і **АЛЕКСАНДРОМ**
сестріниця — **ОКСАНА ГОРАЄЦЬКА** з дітьми
братаниця — **ІРИНА ЗАВИЦЬКА** з мужем **МИРОСЛАВОМ**
братанок — **ВОЛОДИМИР** з дружиною **САНДРОЮ** і дітьми
братова — **МАРІЯ** з донькою **ДАРІЄЮ**

Замість окремих повідомлень
Родині, Друзям і Знайомим
про наше вінчання,
яке відбулося 3-го квітня 1970 р.
в Цюріху, Швайцарія,
складаємо 100 шв. франків
на Фонд Української Енциклопедії
в Сарселі.

ГАНС УЛЬРІХ і ХРИСТЯ
з ЗЕЛІНСЬКИХ АЛЛЕМАН

Zürichstr. 147
8700 Küsnacht/ZH
Switzerland

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. **ЕВҐЕНА РАДЯ**
складає 20.00 долярів
на Собор св. Софії в Римі

Торонто, Канада — Петро БІЛОЗІР з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу
нашого Дорогого Брата
бл. п. проф. д-ра **МИКОЛИ КУЛИЦЬКОГО**
складаємо 100.00 долярів
на Фонд Їх Ексцеленції Верховного Архиєпископа
Кардинала Йосифа Сліпого

брати: д-р Осип КУЛИЦЬКИЙ і
мгр Федір Орест КУЛИЦЬКИЙ
з Родинами

Композитора Ів. Недільського похоронено на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

(Закінчення зі стор 1-ої)

який мав численні виступи для своїх і для чужих, між іншими і в Команді Американської Армії в Бад Кіссінгені, де американський генерал сказав після концерту, що Американська Армія так мало зробила для тих, що так славно працюють для свого народу. Д-р Палідвор прощав Покійного від всіх організацій в Байройті, і від бувших учнів та учениць Української гімназії в Байройті, які чисельно прибули попрощати свого улюбленого професора. Пані Меланія Байлова прощала композитора І. Недільського від УМІ, в якому покійний працював як учитель та як член Управи. Адвокат Роман Гуглевич промовляв від Української Громади Великого Ню Йорку, для якої покійний працював майже 20 років. Всі промовці складали співчуття Родині Покійного, з якою сумує і ціла Українська Громада та всі ті, що знають композиторську творчість І. Недільського. Похоронні Богослуження відправляли в середу 10 червня в похоронному заведенні Всеч. о. Бернард Панчук ЧСВВ та в церкві св. Юра Всеч. о. Ярослав Кекіш та Всеч. о. Іларіон Бенедик ЧСВВ і Всеч. о. Бернард Панчук, який відправив і похоронну Богослужбу на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку. Він прощав покійного від Родини і потішав її тим, що Покійний напевно стоїть тепер перед Богом і молиться за всіх.

На цвинтарі були присутні, крім Родини, ще понад 50 осіб колишніх „байройтців" та численна група з Філядельфії. Там прощали Покійного від Родини інженер Евстахій Бачинський і від Українського Музичного Інституту його директорка пані Дарія Каранович.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИН-ПІКНІК У БАЙОНІ

Байон, Н. Дж. — Унеділю 14 червня ,о год. 2-ій, в горі при Українському Народному Домі, 35 Схід 23 вулиця, розпочнеться фестин-пікнік ,на якому будуть різні приємні несподіванки і приграватиме до танцю оркестра „Мрія". Фестин-пікнік влаштовують 12-ий Відділ ООЧСУ в Джерзі Сіти та Відділ Юнацтва Спілки Української Молоді в Байоні. Вступ півтора дол., для молоді — 1 дол.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 13-го ЧЕРВНЯ 1970 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира 130 Відд., о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів, 33 E. 7-ма вул. Проситься членство прибути. — О. Стешин, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЧЕРВНЯ 1970 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Збори Т-ва Т. Шевченка — 64-ий Відд. о год. 2:30 по пол. у п. Вінярського, 482 Main St. Проситься чл. прибути. — І. Бурний, секр.

СУБОТА, 20-го ЧЕРВНЯ 1970 р.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка 156 Відд. о год. 7:30 веч. Проситься чл. прибути. — В. Новак, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ЧЕРВНЯ 1970 р.

СТ. ЛЮЇЗ, Мо. Піврічні збори Б-ва св. Володимира 179 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, при Магнолія. С важна справа — Відділовий Фонд. Проситься чл. прибути. — Управа.

СПОРТ

Редагує В.Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Чорноморська Січ", Нюарк — „Астрос", Бостон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 14-го червня о год. 2-ій по полудні на шкільному стадіоні при вулицях Блюмфілд і Розвіл в Нюарку.

„Спартанс", Філядельфія — „Тризуб", Філядельфія, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в середу, 17-го червня на стадіоні Темпел Університету у Філядельфії.

Тенісові змагання за першість СУАСТ-Схід, делегатури Української Спортової Централі Америки і Канади на Сході ЗСА, відбудуться 13-го і 14 червня на кортах „Союзівки" в Кергонксоні, Н. Й. В цих днях влаштовують Весняну Товариську Зустріч Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку і Товариство Українських Інженерів.

— о —

ШАХОВИЙ ТУРНІР ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК

Шаховий турнір за першість Української Спортової Централі Америки і Канади відбудеться в цьому році в днях 19-го, 20-го і 21-го червня на відпочинковій оселі УНСоюзу „Союзівці" в Кергонксон, Н. Й. Турнір буде проведений в шости кругах швайцарською системою, в якій всі учасники гратимуть в кожному крузі, ніхто не відпадає. Турнір почнеться в п'ятницю, 19-го червня, о год. 8-ій вечором, відтак в суботу відбудуться три круги гор, а в неділю дальші два. Проводитимуть турніром інж. Лев Блонарович, д-р Орест Попович, Богдан Назарко, Евген Коссак і мґр Мирослав Турянський. Переможці турніру одержать такі нагороди: за перше місце — мандрівну чашу УСЦАК і $ 150, за чотири дальші місця грошові нагороди $ 100, $ 75, $ 50 і $ 25. Реєстраційна оплата від кожного учасника турніру $ 10.00. Всіх учасників обов'язує членство в Американській Шаховій Федерації. Повідомляючи спортові товариства і поодиноких шахістів про цей турнір за першість УСЦАК, ланковий шахів Централі інж. Лев Блонарович рекомендує всім учасникам замовляти заздалегідь приміщення на „Союзівці" прямо в її управі, зазначуючи на замовленнях, що вони будуть брати участь в шаховому турнірі УСЦАК. Спонзорами турніру стали наступні українські спортові товариства: „Чорноморська Січ" — Нюарк, „Україна" — Торонто, „Львів" — Клівленд, „Тризуб" — Філядельфія, „Леви" — Чікаго і Українська Централя — Пассейк.

— о —

„ТРИЗУБ" — „Ч. СІЧ" 0:0

Філядельфія, Па.. — 7-го червня. — Вислід цих змагань був справедливим для обох дружин і вповні відповідав перебігові гри. Обі дружини мали добрі дефензивні лінії і так же само обидві дружини не дописували стрілово. „Тризуб" переважав технічно, але цю перевагу надробляли січовики завзятістю і скорою грою. Впродовж зустрічі було чимало інтересних акцій і емоційних підворітних нагод, з яких оборонні лінії виходили завжди переможно, розчаровуючи надії симпатиків одної чи другої дружини на ворота. Гарна погода, атракційність змагань, а може теж факт, що „Міс Україна" панна Ніля Ковальчук започаткувала змагання почесним викопом, притягнули на змагання коло 1,200 глядачів ,і це вказує, що футбольні змагання стають знову цікавими.

До цієї зустрічі виступила „Ч. Січ" в такому складі: П. Лісевич, О. Солтівський, І. Паньків, М. Заремба, В. Каздоба, В. Пугаченко, Л. Лужняк, М. Німерчинський, М. Паливода, І. Паливода, Б. Німерчинський, та запасні М. Бакун, Л. Вільчак і Г. Кляус.

В дружині „Тризуба" грали: Вальдес, Гімінес, Дуг Вернер, Трік, Мароля, Чижовин, Микицей, Пасаче, Воляков, Пеза, Тагокопульос.

Після першої перемоги над „Скорпіонс" змагуни „Тризуба" сподівалися легкої перемоги над „Ч. Січчю". Але м'яч знову показався круглим, а крім вміння грати треба ще мати охоту змагатися для перемоги. Такої охоти до перемоги і ще двох добрих нападників треба „Тризубові" в наступних його змаганнях зі „Спартанс", коли наша дружина хоче здобути перемогу.

М. С.

— о —

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ СВІТУ НА ТЕЛЕВІЗІЇ

Футбольні змагання за Чашу Світу можна бачити на прямих передачах телевізії в Ню Йорку та в Ню Гейвені. В Ню Йорку такі передачі через телевізію можна було оглядати минулої неділі в Медізон Сквер Гарден, а в Ню Гейвені в залі Ню Гейвен Арена при 26 Гров вулиці. Минулонедільна передача змагань між дружинами Бразилії і Англії притягнули тисячі глядачів. Наступні передачі футбольних змагань за першість світу відбудуться в цих самих залях Ню Йорку і Ню Гейвену в наступну неділю, 14-го червня о год. 2-ій по полудні із чвертьфінальних зустрічей, а в неділю, 21-го червня це буде передача фінальних змагань за Чашу Світу. Фінальні змагання можна буде теж бачити у залі Філядельфія Арена при 45-ій і Маркет вулицях у Філядельфії.

— о —

ВИСЛІДИ КЛІВЛЕНДУ

В четвертім рунді футбольних чемпіонатів Лейк Ірі Сакер Ліґ „Львів" не міг собі робити великих надій прочемпіона ліґи — Караджорджа, який доповнив свій змагунський склад двома асами з Београду. Два голі Сота й Сірела були всім здобутком „львовян" і єдиними голями, які цього року втратили в чемпіонатах сильні серби (Сото, що правда, міг здобути ще одного голя з карного, але ніде не сказано, що серби не могли здобути теж більше голів . . .) Кінцевий вислід 5:2 для Караджоржа.

Своєрідним цукерком розради для „Львова" була „ревіндикація" голя й пункту із змагань проти Коронеє. Комісія Скарґ ліґи прийняла як самозрозумілу істину, що змагун Сото, який виконував карного, мав право добити обороненний воротарем Коронеє м'яч — змагун, що одержує м'яч від суперника, не може бути „офсайд" . . . На підставі цього рішення вислід змагань проти Коронеє звучить не 3:3, тільки 4:3 для „Львова".

Доріст А „львов'ян" двома перемогами „до зера" втік у табелі, яку веде як суверенний лідер. Донав Швабен змелено 4:0 (голями Р. Росула 3 й Коломийця), а Ментор 3:0 (всі три голі Р. Росула), при чому „Львів" увесь час грав тільки з десятьма змагунами свого складу.

Потрохи до високого літання збираються й молодші річники „львов'ян". Дружина Б розбила 4:0 Джермен Сентрал (голі Клоса, Губача, Чухрая й Олеся Росула) і за 10 останніх хвилин проти Донав Швабен з дефіциту 0:3 змінила свою поразку на перемогу 4:3. Стрільцями воріт були Губач (3) і Ол. Росул.

Дружина Сі „Львова", з окремою назвою „Українські Леви", грала нерішено 1:1. Єдиного українського голя здобув Зенко Жиґа. Малий Клек мав змогу з карного здобути перемогу, але — Бог свідок! — м'яч не схотів . . . докотитися до воріт.

О. Г.

ВІДБУЛАСЯ СПОРТОВА ЗУСТРІЧ „Ч. СІЧІ" НА „ВЕРХОВИНІ"

Глен Спей 30-31 травня. — Дуже успішно пройшли цьогорічні спортові дні „Ч. Січі" на оселі „Верховина" в Глен Спей Н. Й. Не зважаючи на великі весняні свята і злети молоді інших українських молодечих організацій, спортова зустріч „Ч. Січі" притягнула сотні молоді і старших, спортовців і їх симпатиків. Згідно з програмою зустрічі в суботу відбулися усі важливіші спортові і розваґові точки: відбиванкові змагання жіночих дружин — „Ч. Січ" — „Нюман" (білоруски), перемогами з яких вийшли українки, які здобули вислід 3:0 сетів.

„Ч. Січ" — „Дніпро" Балтимор 3:0

Найбільшою атракцією дня були футбольні змагання дружини „Ч. Січ" з чемпіонами стейту Мериленд, футболістами „Дніпра" Балтимор. В грі з „січовиками" гості показалися гідними противниками і, хоч дещо відставали технікою, під оглядом жертвенності і швидкості мали перевагу. Ведення для „Ч. Січі" здобув Петро Паливода в першій півгрі. В другій половині Іван Паливода здобув другі ворота та остаточно встановив вислід тієї зразкової зустрічі на 3:0. В складі обох дружин браювало чільних футболістів, які не змогли прибути.

При збільшеній піддержці громадянства стейту Мериленд — „Дніпро" Балтимор міг би успішно виступати в Американській Футбольній Ліґі разом з „Ч. Січчю" Нюарк і „Тризубом" Філядельфія.

Рома Юркевич стала королевою „Ч. Січі" на 1970 рік

В суботу вечором відбувся величавий бенкет з участю визначних гостей, представників суспільно - громадських, братських і професійних організацій, яких представив учасникам бенкету тостмайстер член Управи УСТ „Ч. Січ" Петро Мельник. Молитву перед і після бенкету провів о. д-р Гриничишин з Нюарку. Після бенкету у великій залі павільйону, заповненій по береги молоддю і старшими, відбулася спортова забава при звуках оркестри „Союзівки" пані Ірини Віскуп. Під час цієї великої забави, між учасниками, вибрано „Королеву - Красуню" „Ч. Січі" на 1970 рік, якою вийшла визначна спортсменка „Ч. Січі", змагунка відбиванкової дружини, студентка Рома Юркевич. Трофеї принцес вручено паннам: Марійці Пеленській і Лесі Мельничук. Мистецькою атракцією вечора був гостинний виступ танцювальної групи з Нюарку „Гопак" під керівництвом п-ва В. Салабунів.

В неділю відбуто турнір настільного тенісу, в якому взяло участь 10 тенісистів малої ракетки в індивідуальних грах і дві пари змагунів в подвійних. З „Ч. Січі" змагалися: В. Маркусь, В. Каздоба, Є. Чижович, Ю. Гельбіг, Т. Понось. „Дніпро" Балтимор репрезентували: Федора, А. Татчин, О. Улскас, Н. Костецька, В. Криволяко. Після 5-тигодинних завзятих баталій чашу першуна у фіналі здобув В. Маркусь („Ч. Січ"). Чашу першунів в подвійних грах здобули: В. Маркусь, В. Каздоба („Ч. Січ"). В неділю рано теж відбулася розгривка льотерії подарованих для „Ч. Січі" цінних фантів симпатиками і українськими крамницями.

Цьогорічну зразкову спортову зустріч приготовив і перевів окремий Комітет, що його очолював імпрезовий референт „Ч. Січі" Мирон Стебельський, з яким тісно співпрацювали: І. Орнян, проф. А. Хомова, П. Мельник, брати Паливоди, д-р Є. Перейма, І. Ілемський, проф. Б. Стефанович, д-р Р. Ричок, ред. В. Верган, Є. Чижович і інші.

О. Твардовський

— о —

ПЕРША ПОРАЗКА „ЛЕВІВ" „КРИЛА" ЗДОБУЛИ ТРИ ТОЧКИ

Перша Дивізія:

„Леви" — „Таннерс" 1:3
„Крила" — „Блискавиця" 6:3
„Крила" — „Атляс" 2:2

Резерви:

„Леви" — „Таннерс" 2:5

Юнаки:

„Леви" — „Некакса" 2:3
„Леви" — „Тигри" 2:2
„Крила" — „Спойня" 1:0

Доріст:

„Леви" — „Аврора Кікерс" 4:1

Міджетс (наймолодші):

„Леви" — „Грін-Вайт Б" 8:1
„Крила" — „Спойня" 1:1

Третя Дивізія:

„Тигри" — „Гелленік" 6:1

Чікаго, Ілл. Подані вгорі висліди українських футбольних дружин Чікаго, це висліди за дві неділі, 17-го і 24-го травня. В неділю, 24-го травня потерпіли „Леви" свою першу поразку від мексиканської дружини „Таннерс", яка при кінці минулого року ввійшла до Першої Дивізії. Сумівські „Крила" раніше перемогли цю саму дружину „Таннерс", тому й мало хто сподівався поразки „Левів". Але „Таннерс" виявилися дружиною скорішою від „Левів" із дуже небезпечними акціями та стрілами на ворота „Левів". „Леви" були після двонедільної перерви повільними, а їхні нападники не використали цілого ряду воротних нагод. „Таннерс" стріляли перші ворота на 14-ій хвилині з прориву, другі з вільного на 48-ій хвилині і треті з гарної акції. Двох останніх стрілів не міг оборонити воротар „Левів". Одинокі ворота для „Левів" здобув Яворський горішним стрілом на 74-ій хв. з подачі Євгена Мишалова. Воротар „Левів" Вадим Мишалів обороняв багато стрілів, в тому найбільше небезпечний стріл з прориву на 28-ій хвилині, вибіганючи напроти нападника з воріт. Відношення наріжників 7:6 в користь „Левів".

Склад „Левів": В. Мишалів, Медина, Мирон Дижурко, Гаррісон, Іваник, Дудка, Бойко І, Бойко ІІ, Козій, Шлапак, Є. Мишалів, Ейлішевський, Коломийсць, Яворський.

В передзмагу резерви „Левів" із „Таннерс" (2:5) ворота для „Левів" стріляли: Мінтянський з карного і Бакум.

Двобій між юнаками „Левів" і „Тигрів" закінчився вислідом 2:2.

Дуже успішною була субота, 23-го травня, коли доріст „Левів" переміг доріст „Аврори Кікерс" з рахунком 4:1 зі стрілів Мицавки, Лазура, Калиниченка і Романенка. Наймолодші „Левенятка" розгромили німців „Грін-Вайт" 8:1, при чому Юрчик Мишалів стріляв четверо воріт.

Попередньої неділі, 17-го травня юнаки „Левів" програли 2:3 із „Некаксою". Ворота для „Левів" стріляли: Микола Шлапак і Констанца.

Сумівські „Крила" перемогли 17-го травня „Блискавицю" 6:3 зі стрілів Андрущишина 2, Надзікевича, Чернюка, Юліяна Куляса і Стрільчука. В неділю, 24 травня привезли „Крила" точку з Дугляс зо нерішену 2:2 з мексиканською дружиною „Атляс". Ворота для „Крил" стріляли: Стрільчук і Юліян Куляс з карного. Дотеперішні здобутки „Крил" — 3 перемоги, 1 нерішена і 1 поразка, які дають відношення точок 7:3 і ворота 15:11.

Петро Головатий

ТАРЗАН, Ч. 6382. Катастрофа гелікоптера

Нагальна буря поштовхує на малу машину в напрямку до порваної гори.
Бу-у-м!